

Viering van de Kerstnacht
voor student en stadjer
in de Martinikerk te Groningen
24 december 2020

Martinidiensten

Vieringen voor student en Stadjer

Hartelijk welkom in de oecumenische Kerstnachtviering voor student en stadjer.

Niet eerder vierden we kerstnacht in zo'n klein gezelschap van feitelijk aanwezige mensen. Niet eerder waren mensen 'op afstand' met ons verbonden. Niet eerder vierden we de Kerstnacht in het koor van de Martinikerk. En tot slot voor wie meewerkt aan deze viering: niet eerder vierden we de Kerstnacht op deze lage temperatuur.

In veel opzichten is de Kerstnachtviering anders dan andere. Bij veel zaken die we moeten inleveren, is er wel één extra mogelijkheid, en dat is dat we deze viering kunnen beleven aan de hand van de middeleeuwse secco-schilderingen in het hoogkoor. We zitten er pal onder, middenin. Tot en met de kou. We zijn als het ware dichter dan ooit bij het Kerstverhaal betrokken. Voor wie thuis meeluistert: de afbeeldingen van de schilderingen die van nacht centraal staan zijn te zien op de website www.martinidiensten.nl Ook al zitten we in de kou: we hopen op een hartverwarmende viering!

De dienst is voorbereid door Martin de Bruijn, Anne Folkertsma, Clara de Graaff, Stineke Haas, Tim Smid en Hans van der Veen. Het Koor van het GSp staat onder leiding van Pieter Pilon. Jan de Roos bespeelt het Picardorgel in het koor.

--oo0oo--

Geen Kerstkantate

Niet alleen in het holst
van de nacht van het jaar,
iedere dag van het jaar
heeft het licht het koud.

Het vraagt om geen engelenstemmen,
het hongert naar
een beetje gerechtigheid
aan deze kant van de tijd.

En dromen doet het ook niet van
eeuwig hemelse zomers
in en om het vaderhuis,
het hunkert naar

aardse dagen ooit
zonder marteling en moord,
het licht dat van puur licht
kind is en woord.

Hans Andreus

VOORAFGAAND AAN DE VIERING

Het koor ZINGT “Il est né le divin Enfant” (oud Frans kerstlied, bewerking K. de Wijs).

Refrein Il est né le divin Enfant.
 Jouez hautbois, résonnez musettes;
 Il est né le divin Enfant,
 Chantons tous son avènement.

1 Depuis plus de quatre mille ans
 Nous le promettaient les prophètes
 Depuis plus de quatre mille ans
 Nous attendions cet heureux temps.

2 Ah! qu’il est beau qu’il est charmant,
 Ah! que ses grâces sont parfaites!
 Ah! qu’il est beau qu’il est charmant,
 Qu’il est doux ce divin Enfant.

3 Une étable est son logement,
 Un peu de paille est sa couchette,
 Une étable est son logement,
 Pour un Dieu quel abaissement.

4 O Jésus, ô Roi tout puissant,
 Si petit enfant que vous êtes,
 O Jésus, ô Roi tout puissant,
 Réglez sur nous entièrement.

ORDE VAN DIENST

Het OPENINGSLIED is “Al wie dolend in het donker” (tekst H. Jongerius, melodie H.J. Gauntlett) uit de Randstadbundel, 460.

1 Al wie do - lend in... het... don - ker in de hol - te van de... nacht
 en ver - lan - gend naar oen won - der op de nieu - we mor - gen... wacht:

2 Onze lasten zal Hij dragen
 onze onmacht totterdood
 geeft als antwoord op ons vragen
 ons zichzelf als levensbrood
 nieuwe vrede zal er dagen
 liefde straalt als morgenrood.

3 Tot de groten zal Hij spreken
 even weerloos als een lam
 het geknakte riet niet breken
 Hij bewaakt de kleine vlam:
 hoort en ziet het levend teken
 van een God die tot ons kwam.

4 Dor en droog geworden aarde
 die om dauw en regen vraagt
 dode mens die snakt naar adem
 wereld die om toekomst vraagt:
 zie mijn Zoon, de nieuwe Adam,
 die mijn welbehagen draagt.

WOORD VAN WELKOM

en

AANSTEKEN VAN KAARSEN

VOTUM

Een van ons: Onze hulp is in de naam van de ene,

Allen: DIE RUIMTE SCHEPT.

Een van ons: Onze verwachting is van hem

Allen: DIE VREDE BRENGT.

GEBED VAN DE KERSTNACHT

* DE AANKONDIGING VAN CHRISTUS' GEBOORTE AAN MARIA *

- * Bij de schildering: 'Het oudste stripverhaal'
- * Een paar gedachten bij de aankondiging
- * Het koor zingt het Magnificat, "Gezegend de Eeuwige" (tekst M. de Bruijne, muziek F.H. Geusebroek).

Refrein Gezegend de eeuwige,
die God was van Sarah en Hagar,
van Lea en Rachel,
die God is van mensen als jij en ik,
die hier is, die nu is,
die wonderen doet en gelukkig maakt.

Sprakeloos nog van verwondering
en vervuld van een vreugde zo groot,
dat zij in zingen, in zingen naar buiten breekt,
weet mijn geest niets dan dit:
gezegend ben ik, gezegend met leven,
zwanger van hoop waar de wereld op wacht.

en de eeuwen zullen zingen, zingen,
blijven zingen van de grote dingen
die de Machtige deed aan mij, een vrouw als zovelen.

refrein

Heilig, heilig, heilig en helend de naam van de Eeuwige,
barmhartig voor mensen, geslacht na geslacht,
die tegen trots en hoogmoed in machthebbers onttroont –
en honger verdwijnt, als leeg worden de handen der rijken.

refrein

* DE GEBOORTE VAN CHRISTUS *

- * Bij de schildering: 'Waarbij het licht van een lamp
zelfs donker wordt'
- * Gelezen wordt 'Geboorte' van Ida Gerhardt

Gods liefde op aarde neergedaald
ligt in een stal op stro te slapen.
De stille herders van de schapen
zij hebben het alom verhaald.

De ster staat boven Bethlehem.
De Koningen uit het Oosten vonden
een kind in windselen gewonden
en os en ezel zien naar hem.

Hier slaapt, der wereld toevertrouwd,
die was vóór de aanvang van de tijden,
het kind waarom Maria schreide,
waarover elk de handen vouwt.

- * Het koor zingt "Kind ons geboren" (tekst H. Oosterhuis,
melodie A. Oomen) uit Verzameld Liedboek, p. 393.

Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
God on - be - dwing - baar, Va - der voor eeu - wig,
Ko - ning van de vre - de.
Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
God on - be - dwing - baar, Va - der voor eeu - wig,
Ko - ning van de vre - de.

Mocht ons verschijnen
deze gerechte
mocht ohij ons geven
licht van zijn ogen
adem van zijn leven. (2x)

* DE AANKONDIGING AAN DE HERDERS *

- * Bij de schildering: 'Van boom van goed en kwaad tot aan het kruis'
- * Herders in het veld: 'Een Joodse blik op de herders van Efrata'
- * Het koor zingt Lied 507, "Het is al nacht in Bethlehem" (tekst A. Troost, melodie Engeland, NOEL).

1 Het is al nacht in Bet - le - hem,
 wat wordt de we - reld kil!
 De kin - deren zijn naar bed ge - gaan,
 de scha - pen sla - pen stil.
 De her - ders wa - ken in dit uur,
 zij slaan hun man - tels om -
 maar dan, een he - mels vreug - de - vuur,
 een zee van licht rond - om!

Liedboek Or

2 Een engel – is het Gabriël? –
 verschijnt te middernacht:
 wees niet bevreesd, o Israël,
 God heeft aan u gedacht!
 Er is vannacht een koningskind
 geboren in een stal;
 zie hoe men hem in doeken windt:
 de Heer van het heelal.

3 Het is nog nacht in Bethlehem,
 de schapen staan verbaasd,
 hun herders laten hen alleen,
 zij gaan, zij gaan met haast
 en knielen bij de kribbe neer
 in eerbied voor dit kind:
 de goede herder, aller Heer,
 die schapen zoekt en vindt.

4 Wie gaat er met de herders mee?
 De stal is groot genoeg!
 Laat lief en leed, laat wel en wee,
 wacht niet tot morgenvroeg.
 Geef Hem uw hart, hoe koud en kil,
 hoe zwart dat moge zijn –
 want heden stroomt om Jezus' wil
 uw hart vol zonneshijn!

* DE AANBIDDING DOOR DE WIJZEN *

- * Bij de schildering: 'De hele mensheid, op weg van oud naar
 nieuw, en over een vertwijfelde vader'
- * We lezen 'De schriftgeleerden en de wijzen' van Muus Jacobse

De schriftgeleerden en de wijzen

Zij hebben neergezeten
 Bij hun vergeelde boeken,
 Zij hebben niet geweten
 Dat God geboren was,
 Maar uit het oosten kwamen
 Drie koningen Hem zoeken,
 Die van een ster vernamen
 Wat geen in woorden las.
 'Gij meesters der historie,
 Zeg ons, waar is zijn woning
 Die aller heemlen glorie
 In éne sterre meldt?'
 Zij spraken: ' 't Is geschreven

Dat aller eeuwen koning
 Heeft Bethlehem verheven',
 En waren zeer ontsteld.
 Zij deden hen in donker
 Als doden uitgeleide.
 Er was geen stergeklonker,
 De nacht stond om hen heen.
 Maar ver van de geleerden,
 O wonderlijk verblijden,
 Hoe daar de sterre keerde
 Die allen overscheen!
 'Komt laten wij aanbidden
 God die zich openbaarde,
 Want Hij is in ons midden,
 Met majesteit omkleed!'

Zij brachten Hem geschenken:
 De gouden schat der aarde,
 De wierook van hun denken,
 De mirre van hun leed.

- * Het koor zingt Lied 515, "Een kind geboren te Bethlehem" (tekst anoniem, middeleeuws 'Puer natus est in Bethlehem', vert. B. Smilde; melodie voorreformatoisch, 1553).

1 Een kind ge-boren te Bet - le-hem,
 te Bet - le - hem!
 Ver-heugd is nu Je - ru - za-lem,
 hal - le - lu - ja,
 hal - le - lu - ja!

The musical score is written on five staves in a single system. It begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody is simple and homophonic, with lyrics written below the notes. The first line starts with a '1' indicating the beginning of the piece. The second line features a long note with a slur over it. The third line ends with a sharp sign (F#) on the final note. The fourth line continues the melody. The fifth line ends with a double bar line and repeat dots.

2 Wiens heerschappij geen einde kent, geen einde kent,
Hij daalde neer om onze ellend'. Halleluja, halleluja!

3 De koningen uit het Oostenland, het Oostenland,
vereerden Hem met offerand'. Halleluja, halleluja!

4 Die knielden daar in ootmoed neer, in ootmoed neer,
voor 't kleine kind, hun God en Heer. Halleluja, halleluja.

5 Die zich zo diep vernederd heeft, vernederd heeft,
Hij is 't die ons 't leven geeft! Halleluja, halleluja!

6 Hij maakt ons door zijn armoe rijk, zijn armoe rijk,
en brengt ons in het hemelrijk. Halleluja, halleluja!

7 Zo zinge al wat zingen mag, al wat zinge mag.
De Heer zij dank op deze dag. Halleluja, halleluja!

COLLECTE

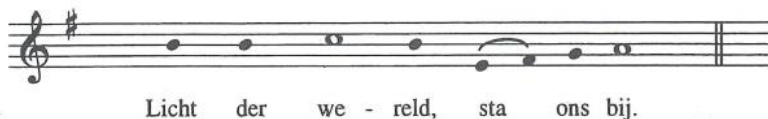
De bestemming van de diaconale collecte wordt toegelicht. Er wordt gecollecteerd voor 'Heel Groningen helpt!' Tevens vragen wij uw feestelijke bijdrage voor de bestrijding van de kosten van deze viering.

GEBEDEN

- Dankgebed

- Voorbeden

Iedere voorbede eindigt met de woorden "Zo bidden wij U", waarop het koor zingend antwoordt met de acclamatie "Licht der wereld sta ons bij" (melodie J.D. van Laar) uit het Dienstboek, nr. 70.

- Stil gebed

- Samen bidden we het Onze Vader:

Allen: Onze Vader, die in de hemel zijt,
 uw Naam worde geheiligd.
 Uw koninkrijk kome.
 Uw wil geschiede
 op aarde zoals in de hemel.
 Geef ons heden ons dagelijks brood
 en vergeef ons onze schulden
 zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
 En leidt ons niet in verzoeking
 maar verlos ons van de boze.
 Want van U is het koninkrijk
 en de kracht
 en de heerlijkheid
 in eeuwigheid.
 Amen.

Ten besluit ZINGT het koor "Von guten Mächten wunderbar geborgen"
 (tekst D. Bonhoeffer, muziek S. Fietz, 1970).

Refrein Von guten Mächten wunderbar geborgen,
 erwarten wir getrost, was kommen mag.
 Gott ist mit uns am Abend und am Morgen
 und ganz gewiss an jedem neuen Tag.

Von guten Mächten treu und still umgeben,
 behütet und getröstet wunderbar,
 so will ich diese Tage mit euch leben
 und mit euch gehen in ein neues Jahr.

Noch will das Alte unsre Herzen quälen,
 noch drückt uns böser Tage schwere Last.
 Ach Herr, gib unsern aufgeschreckten Seelen
 das Heil, für das du uns geschaffen hast.

Lass warm und hell die Kerzen heute flammen,
 die du in unsre Dunkelheit gebracht,
 führ, wenn es sein kann, wieder uns zusammen.
 Wir wissen es, dein Licht scheint in der Nacht.

ZEGEN

Wij mogen ons gezegend weten, als wij weer de wereld ingaan.

Een van ons: De Eeuwige is voor je, om je de juiste weg te wijzen.
De Eeuwige is achter je, om je in de armen te sluiten
en om je te beschermen tegen gevaar.
De Eeuwige is onder je, om je op te vangen
als je dreigt te vallen.
De Eeuwige is in je, om je te troosten wanneer je
verdriet hebt.
De Eeuwige is om je heen, als een beschermende muur,
als anderen over je heen vallen.
De Eeuwige is boven je, om je te zegenen.
Zó zegent de Eeuwige je - vandaag, morgen,
en tot in eeuwigheid.
Amen.

ORGELSPEL

Bij de uitgang van de kerk vragen we van jullie een feestelijke bijdrage om de viering van onze diensten in deze kerk blijvend mogelijk te maken.

Volgende vieringen

Martinidiensten

zondag 3 januari, 11.30 uur de ochtenddienst: Evert Jan Veldman

Schoonheid met een ziel

zondag 27 december, 17.00 uur Nieuwe Kerk:

A Festival of Lessons and Carols

Mededelingen - vanuit de Martinidiensten

Geven per bank of giro

De diaconale collecte van vanmorgen was bestemd voor 'Heel Groningen helpt'.

Giften kunt u overmaken op NL27RABO 0136784798 t.n.v. Stichting GSp, inzake Diaconale collecte o.v.v. het doel. Op dit zelfde nummer kunt u ook uw bijdrage storten voor het behoud van de Martinidiensten. Wie het overige werk van het GSp wil steunen kan zijn/haar bijdrage storten op NL02 INGB 0003870284 t.n.v. Stichting GSp, Groningen.

Na de dienst

Als je graag de tekst van de overweging wilt ontvangen, meld dit dan bij de pastor.

Wie een goede bestemming weet voor de bloemen - voor mensen in 'lief en leed'-situaties - kan dit melden bij de dienstdoende pastor.

Persoonlijk pastoraat

Voor een persoonlijk gesprek kun je een afspraak maken met een van de studentenpastores:

Geert Brüsewitz, tel. 06-54296082, e-mail: gjbrusewitz@gmail.com

Sam Van Leer, tel. 785 07 03, e-mail: sam@gspweb.nl

Lense Lijzen, tel. 526 06 30, e-mail: l.j.lijzen@planet.nl

Matty Metzlar, tel. 06-5029 6119, e-mail: mattymetzlar@gmail.com

Meehelpen aan de Martinidiensten

Elke zondag helpen twee leden van de Werkgroep Martini (WGM) en een lid van de Werkgroep Diaconaat (WGD) mee aan de dienst. Wil jij ook

eens meehelpen (of lid worden van de WGM of de WGD)? Spreek dan na afloop van de dienst één van ons aan of stuur dan een mail naar info@martinidiensten.nl Wij nemen dan contact met je op. Wees welkom!

Onderling contact bij lief en leed

Bij de Martinidiensten zijn we met een mooie groep mensen waarbij van alles gebeurt. Zou jij wel eens een kaartje willen ontvangen of juist een kaartje naar iemand willen sturen vanuit de kerk? Ben je nieuw hier in de kerk en zou je graag eens een gesprekje hebben met iemand van de Martinidiensten over wat jou hier brengt of de vragen die je hebt? Wil je iets doorgeven wat betreft lief en leed? Neem dan gerust contact met ons op! Wij proberen de ogen en oren te zijn rondom lief en leed:
Simon, Clara, Annelies en Mirjam - te benaderen via liefenleed@martinidiensten.nl of spreek ons aan na de viering.

27/12 De dag van de winnende zon

Een korte kerstviering op zondag 27 december vanuit de Martinikerkerk in Groningen, aanvang 17:00 uur.

Wij nodigen je van harte uit om samen met ons te luisteren naar kerstmuziek en poëzie, om te bidden en te vieren dat het licht het wint van het duister. Je kunt de viering van ongeveer 30 minuten horen en zien via www.kerkdienstgemist.nl (ga naar: Prot. Wijkgemeente Martinikerkerk). Aan deze viering wordt meegewerkt door enkele zangers van het Agricolaconsort o.l.v. Jaap de Kok. Zij worden begeleid door Johan Smit.

Schoonheid met een ziel

is een initiatief van verschillende kerken in Groningen, die ook in deze viering nauw met elkaar samenwerken. Zie voor meer informatie: www.schoonheidmeteenziel.nl

Contact en informatie

Contactgegevens Martinidiensten

Voor alle informatie rondom onze vieringen in de Martinikerkerk kun je terecht op www.martinidiensten.nl. Mocht je een vraag hebben waar je op onze website geen antwoord op kunt vinden, mail ons: info@martinidiensten.nl. Neem ook eens een kijkje op de facebookpagina van de Martinidiensten: www.facebook.com/martinidiensten

Nieuwsbrief Martinidiensten

Wil je op de hoogte blijven van de thema's in de komende diensten, activiteiten, nieuws uit onze commissies en meer? Schrijf je dan in voor onze maandelijkse nieuwsbrief via www.martinidiensten.nl

De orde van dienst van de viering van volgende week zondag is vanaf donderdag a.s. digitaal beschikbaar op de website www.martinidiensten.nl, en kan aldaar worden gedownload.

Adresgegevens GSp

Alle informatie betreffende het GSp vind je op de GSp-website:

www.gspweb.nl

Postadres: Kraneweg 33, 9718 JE Groningen; tel. 050 - 312 99 26

Ons e-mailadres is: info@gspweb.nl

En Maria zong

En Maria zong tot haar ongeboren zoon:
Mijn ziel verheft de heer,
ik juich tot god mijn redder,
ik: onbetekenende vrouw!

En Maria kon nauwelijks lezen
en Maria kon nauwelijks schrijven
en Maria mocht niet zingen noch spreken
in het gebedshuis
waar de mannen hun god dienden.

En daarom zong zij tot haar oudste zoon
en daarom zong zij
tot haar dochters en andere zonen
over de grote genade, haar betoond,
over de heilige omkeer van de dingen.

Later, veel later,
blikte Maria radeloos neer van de altaren
waarop zij vastgezet was,
het moest toch wel een vergissing zijn
dat zij als heilige maagd vereerd werd
door mensen die niet omkeken
naar haar kinderen in nood

En het diepste griede haar
de godslasterlijke knieval
van potentaten en beulen
tegen wie ze toch ooit
had gezongen vol hoop
dat ze hongerigen zouden voeden
zwakken zouden beschermen
waren ze dat allemaal vergeten

En Maria kwam
uit haar schilderijen vandaan,
ze kwam van haar altaren af
en herleefde in vrouwen
die onrecht niet langer dulden
zij werd de ziel van het protest
van kleine en grote vrouwen
in naam van alle machtelozen
en zij was en zij is
veelvormig, veelstemmig,
de opstandige hoop van hun gezang.

Kurt Marti